

بازار ایرتسی

فی ۹ شعبان سنه ۱۳۲۸

وفی ۲ اغستوس سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

توفاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کلیسلی منبر

مندرجات

تاریخ اسلام صحائفندن	طاهر المولوی	ادبیات
قرطبه جامع شریفی	منبر ثریا	غزل
عالم اسلامیه	م . صفوت	شکوفه بهارستان
حقیقتدن واز کچم	ع . خیری	مکتب قضاة امتحانی
بر لوحه عبرتناما	م . صقوت	اخطار

نسخه سی ۱ غروشددر

آبونه اجرقتی (پوسته اجریتله برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

۲۰ ، ۶۰ فرانق

» ۱۰ ، ۳۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۶۰ غروش

القی آیلنی ۳۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلنز

قارئلرمنزه

کثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندینی نظراعتباره آلنه رق رعایتسزلکده بولنلماهی رجا اولنور .

درسعدت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

تأیدی ایچین عسکر سوقنه قالقشدی . فقط عسکر
کیتمزدن اول ابرهنهك بر عریضه سی کلوب متبوعنه
عصیان فکرنده اولمادیغی ، لکن اریاطك ارتکاب
ایتدیکی مظالم سبب فلا کتی اولدیغی بیلدیرمکه کندیسنی
عفو ایله یهرك تصدیقنامه ولایتی کونده ردی .

مابعدی وار

ظاهر المروری

یکی غرنده کورلشدر :

اسپانیا خاطراتی - و - قرطبه جامع شریفی

چنلرده اسپانیول غرنه سنك مخفی برکوشه سنده شو
تاغرافی کوردم : « قوردووا (cordova) قاته رالنه
بیلدیرم اصابت ایتدی . قبه محکوم انهدامدر . »

سکز کله دن عبارت بولنان شو ایکی جمله ، اسپانیاده
بیله - احتمال - علم آثار عتیقه متخصصلرندن ماعدا
کیمسه نك نظردقمتی جلب ایتمهش اولان شو قیصه حق
تلغراف بنده نه عمیق حسسلر اوایاندردی . قلب رقیق
وحساسمی نه کبی اشکنجه لرله ازدی ، تعذیب ایلدی ،
بونى یالککز بن بیلیرم .

آن واحده کوزمک اوکنده اسلامه عائد سکز
عصرلق وقایع ، وقایع مهمه تجسم ایتدی . قوجه طارقك
الجزیره بای انداز مهابت اولدیغی معزز کوندن ، بوتون
مسلمانلرجه بر عید مقدس عد ایدلسی لازم کلن او یوم
سعيد ومکرمدن اعتباراً غرناطه نك ، او شهر لطیف
ونوارك قرال فردینانده تسلیم ذیلنه ، موسی بن ابی الغاران
کبی تاریخ مللده اشنه نادراً تصادف ایدیان حیثلی برقلبک
متین بر عسکرک کوستردیکی یارارلقلره فدا کارلرله رغماً
غرناطه نك ، اواندلس اینجوسنك اسپانیا تاجنه اعاده
حقیراسنه قدر چکن بیللر ، عصرلر پدش چشممدن
سیالاه برقیه سرعتیه مرور ایتدیلر ؛ سکز عصر سوردن

ایری یاری و کوچلی قوتلی اولماسنه مقابل ابرهنهك
ضعیف ونخیف بولماسنه آلدانیوردی .

متعرضین ومدافعین قلیچلرینی قینلره ، اوقلرینی
تیرکشاره قویوب زرهلره مستغرق اوله رق میدان
امتحان آت سورن ایکی قوماندانک دوکوشمه سنی سیره
دالدى .

اریاط ، شان و شرفی کبی حفظ حیاتی ده ضربه
دهشتنا کندن بکله دیکی قلیچنی ابره یه حواله ایدرک
یوزنی اورتن چلیک تلاری پارچه لادی وبورننك اوجنی
قوباردی .

نوبت حمله ابره یه کلنجه ، محرومیت قورقوسى
و اوجی قویان بورننك آجیسیله صخره شکافانه بر قلیچ
اوروب اریاطك محکم مغفریله عقلسز قفاسنی یاردی
و استفاده ایدیه مین یلنی آقیتدی .

بشمشیر هندی بزدرکدنش

بخاك اندر افکنند تارى تنش

مؤداسنجه اریاط خاك هلاک سربلدى . ابره ده
بالاتفاق سریر حکومت اضعاد ایدلدى وبورننك اوجی
کسلدیکی ایچین (ابره الاشرم) ده نیلدى .

قاموس ترجمه سی (اشرم) کله سنك تعریفده « احمر
وزننده بورننك اوجی کلمش آدمه دینور یقال رجل
اشرم ای بین الشرم مشروم الانف بوجهتدن سرکرده
حبشه اولان ابره یه اشرم اطلاق اولنور ایدی »
دیدکن صکره « فیل وقعه سنده طاشك بریسی بورننك
اوجنه راست کلوب قطع ایلشدی » معلوماتی ویریور
ایسه ده انف ابره نك کسلیله سی اریاطك ضربه
شمشیری ایله وقوع بولدیغندن قاموسك بوروایتی
غریبجه کورونور . مع مافیه ، طیور ابابیلک آتدیغی
ججاره سجیلدن بری ده تندب ایتمش اولان او یاره یه
تصادف ایدرک قاناتمش اولماسی ده خاطره کله بیلیر .

اریاطك خبر قتلی نجاتی یه واصل اولونجه ابره نك

اسپانیا تاریخ اسلامک جلیات و خفیات ، حسنات و سیئاتی
لوحة خاطر مدده عنعنہ سیلہ ظاہر اولدی . اوزمانلری
کمال تأسفله دوشوندیم دوشوندیمده « ایواہ ! » لفظندن باشقه
سویلیه جک بر سوز بوله مدم .

شو سطرلری یازارکن بیله ایکی حس متافرک تاثیر
شدیدینه معروض بولونیورم : بونلرک بری حس مفخرت
وابتهاج ، دیکری حس تلف و انکسار .

ذاتاً شو دقیقهده کوزمک اوکنده ایکی لوحه عبرت
آمیز تجلی ایدیور . بونلرک بری خیالی بر لوحه غرا که
جبل طارق ذروء مستحکمه سنده سلاح آرقداشلریله
تحصن ایدن اسپانیا فاتحی طارق بن زیادک خیمه جلالتی
تصویر ایدیور : جبل شدتله محاصره اتمکده اولان
دو شمن عسکرینی بر هجوم عازمانه ایله بوسکورتک لزومنی
حس ایدن طارق امرای عسکریه نی چادرک اوکنده
استشاریه دعوت ایتش . او ائنده کوانش طوغمق اوزره ،
شرق سراپا حمرت نمون علویت ، او غازی جلیل المآثر
نظر تیز جلادتنی دشمن اردوسنه دیکمش ، داغ الیک
شهادت بارمغیله — اسلام عسکرینک کثرت دشمنندن
قورقارک تخلیص جان ضمنتده عار فراری ارتکاب
ایده ییلملری محذور عظیمی لاجل الازاله — لیمانده سیاست
یاقدیردینی حرب کیمیلرندن سوزیلوب چیقان آلورلی ،
دومانلری سلاح آرقداشلرینه کوستریور ، اولنره عزم
و ثباتک موجب اعتلای اسلام ، ذل رجعتک باعث موت
وانهزام اوله جغنی کنیدیسنه مخصوص اوطور مهیب آمرانه
ایله افهام ایدیور .

لوحه لرک ایکنجیسی بر اسپانیول رسام شهرینک چیره
دستی مهارتیدر که کرک نفیاست اجرا ، کرک صلابت
موضوع اعتباریله اسپانیوللرک فوق العاده محبوب قلوبیدر .
اسپانیاده ایکن بر « موزه » ده کوردیکم بولوحه غرناطه نیک
قلعه قبولری خارچنده بر محل فرحفرزانی تصویر ایدیور .
اوراده بر طرفده قرال فردیناندله زوجہ سی قرالچه

ایزابل — اسب سوار اولدقلری حالده مشاهده اولونیور .
قارشولرنده ، ینہ آت اوستنده ، غرناطه سلطان مغلوبی
ابوعبدالله الصغیر کورلیور . هرا یکی حکمدارک معیتلری
ارکانی آرقه لرنده صفتہ احترام : اسپانیوللرک چهره لرنده
بللی . بو هیئت تحتشمه نیک اورته سنده ، الصغیر الی
اوزاتمش ، ترکه مجبور اولدینی پای تحت معززینہ محزون
محزون اماله نیکه تحسرایده رک غرناطه نیک آناختارلری
فردیناندہ تسلیم ایدیور . [*]

بولوحه غایت کوزل یاپلش بر لوحه دره اسپانیوللرجه
حسیات و ظنرورانه اوقشار آثار نفیسه دن معدود اولان
بو لوحه نیک یاغلی بویا صورتلری بن اسپانیاده برچوق
کبار قوناقلرنده ، عالی والولرنده کورم شدم . کوکل
ایسترکه بوکا قارشیاق اوله رق ، بویوک شاعر من عبدالحق
حامد بکک ده سای جوانندن نبعان ایدن « طارق »
باشقه طرزده بر نظیره اولق اوزره بر عثمانلی رسامی
بالاده خیالی بر لوحه غرا دیه توصیف ایلدیکم صحنه
جلادتی احیا ایله سونده او لوحه فخر آور عسکری
موزه مزک مفاخر اسلامیه قممنه — آثار شجاعت عثمانیه
مواجهه سنده — دنیالر طور دنجہ زینت افشای ارتقاب
اولسون .

§

قبه سنه ییلدیرم اصابت ایدن قوردووا قاته درالی جور
زمانه الجآت قهارانه سیلہ مع التأسف اسپانیوللره براقق
مجبوریتندہ قالدقلری بدایع آثار ایله تاریخ تعالی ائمه
بر موقع جلیل غبطه بخشا احراز ایتش اولان انداس
مسلمانلرینک ، ترقیات فنییه ، تکاملات مدنییه ایکنجی
اوچنجی ، دردنجی عصرلرده اقوام سائر نیک کافه سندن
فضله خدمتلر ایدن اسلام اولولرینک اک بیوکلرندن ،
اک معزز لرندن « عبدالرحمن بن معاویه » ایله « هاشم بن
[*] بو وقعه جانخراش ۸۹۷ سنه هجریه سی ربیع الاولنک
بشجی کونی وقوعه کلشدر .

وفتونه ، ترقیات مدنیّه ایتدیکی پائانسز خدمتلمناسبتیله
مقتدای عالم ، مقلد ائم اولق اوزره یارادلش بر وجود
پاک و بهبود .

عبدالرحمن ثالث ! بر قلب شفیق ورحیم که احسان
کرده حضرت کبریا اولان سلطانانی ، مملکتک ، ملتک
ترقی و تعالیسنه ، تبعه سنک ، زیردستانک ، رفاه و سعادتنه
بادی اولدینی ایچون حرز جان ایدیور .

اوت ! بو بویوک ملک اسلامک دورسلطنتده دکلیدرکه
دشمن خاص موحدین اولان قرال « سانچو » دوچار
اولدینی مرض و خیمی لاجل التداوی عبدالرحمن ثانی
مساعده استحصال ایدرکه قرطبه یه کلیور ، سرای هایبونده
احضار ایدیلن محتشم دائره لرده مسافر خاص صفتیله
مدت مدیده اقامت ایدرکه عرب اطباء مشهوردسنندن
« ابوالقاسم خلف بن عباس » ک تدوی حاذقانه سی
سایه سنده کاملاً اکتساب عاقبتله مرفهاً مملکتته عودت
ایدیور .

ینه او قوجه ساطاتک اداره سنده دکلیدرکه شرق
وغربک الک شدیدالشکیمه دولتری قرطبه یه سفیرلر ؛
هیئتلر کوندردرکه او بویوک اسلام حکومتیله دوستانه
و تعهدات متقابله مسالمتکارانه تأسیس و تأییدینه چالیشیورلر ؟
ینه او حکمدار ذیشانک مدت حکومتده دکلیدرکه
قرطبه نک نفوسی بر میلیونی تجاوز ایدرکه کرک اوشهر
عظیمده ، کرک بتون اندلس قطعه سنده رفاهیت عمومی
غبطه بخشای ائم اوله جق برحاله کلیور ؟

اوت ! بالجمله تاریخ یازانلر ، حالا مسلمانلره قارشی
اظهار کین و غرضی وطنپرورلک بیله رک طرفیکیرلرکنده
پک ایلر و کیتشم اولان آلتنجی عصر میلادی اسپانیول
مورخلری بیسله بونلری و بونلردن باشقه برچوق
بویوککلکری ایستر ایسته من ذکر و اتیان ایشلردر .

§

عبدالرحمن ، ک ، بویوکی حمیتی قلبک ، بویوکی عالم
ومتقن حکمدارک انشاسنه بذل تقد و همت ایلدکری
قرطبه جامع کیریدر . آثار معماریه عربک الک نفیسلرندن
صاییلان او معبد لطیف اسلامدر ، او مسجد مهیب
و مبارکدر .

§

هیچ اونوتام : ۱۹۰۲ سنه سی بهارینک بارلاق
کونشلی برکوننده صباحلین آلافرانغه سکز راده لرنده
قرطبه یه واصل اولدم . شمندوفرده ذهناً پک مشغول
ایدم . قرطبه نک عظمت ماضیه سی ، او پایتخت جنیل
اسلامک تعالیات مادیه و معنویه سی عنعنه سیله ، کالیه
کوزمک اوکنده تجلی ایتشم ، بر میلیوندن فضله اهلایسی
محتشم ودارات نما سرایاری ، کاشانه لری ، مهیب و عالی
جامعلری . مسجدلری ، ظریف و متین مکتبلری .
مدرسه لری ، مزین و مذهب آبدلری ، طاق ظفرلری
های وهوی نشاطه آچیلشم نظیف و فرحفرزا سوقاقلری
باغچه لری ، حاصل کلام بر مملکتک ، طریق تکاملده
مشی مترقیانه سی ناطق نه قدر بویوککلکر ، نه قدر جدی
اثرلر وارسه جمله سی کالیه ، عنعنه سیله پیش چشمده
تجسم ایتشم ایدی . عبدالرحمن بن معاویه ، هاشم بن
عبدالرحمان ، عبدالرحمن ثانی ، عبدالله بن محمد ، عبدالرحمن
ثالث ، مستنصر بالله کبی بویوک ، پک بویوک حکمدارلرک
زمان سلطنتلری ، خصوصیه بونلرک الک اولوسی اولان
عبدالرحمن ثالث دور حکومتی بوتون شعشه حسنیاتیه ،
وقایع و حادثاتیه کوزمک اوکنه کلرک بنی برطاقم
حسیات متضاده نک زبون تأتیری ایتشم ، تعریفدن عاجز
اولدیغ بر قوت غالبده چوجق کبی آغلاشم ایدی .
عبدالرحمن ثالث ! بر نام بنام که تعظیم و حرمتله ،
حرمت فوق العاده ایله ذکر ی اولا هر مسلمانانه ثانیاً -
دینی نه اولورسه اولسون - هر مدنی یه وجیه ذمت دره .
عبدالرحمن ثالث ! بر حکمدار عالی نژاد که علوم

کتیردم . بر جامع شریفك بوكونكي حال غریبی ،
 بشنچی ، آلتنجی عصر هجریدن اعتباراً اسپانیا
 اسلاملی بیننه دوشهن اتحادسزلق سیئسیه اوغرا دیغی
 بوطالعسزلیکی دوشونه رك آهلر چكدم ، تأسفلر ایله دم .

§

جامع کبیرك مشهور عالم اولان کوزللسکرینی ،
 روحانیت مبارکسنی توصیفه یلتمک خدمک خارجنده
 اولدیغندن بوخصوصه دائرشقشفه ایدمک دکلیم . یالکیز
 اسپانیوللرک جامع شریفی کلیسایه تحویل ایچون اجرا
 ایتدیردکاری تبدلاتک لطافت بنایی قسمماً نحو ایلش
 اولدیغنی استطراداً سویلک ایسترم . بونی اوزمان رأی العین
 کوردهن « شارلیکن » بیله فنا حالده حدت ایدمک یایی نی
 تعطیل ایتدیرمش وبلدییه دائره سنک عدم موافقتنه رغماً
 حکومتی بالاغفال او جوهر معماری نی قسمماً تخریب ایدن
 راهباری شدتله تکدیر ایاه مشدر .

بیم ایچون جامع شریفی زیارت ایتدکن صوکره
 ظرافت فوق العاده سنی محافظه ایتمش اولان محراب مزینک
 برکوشه سنده خفیه ایکی رکعت نماز قیلهرق طیشاری
 چیقمقدن باشقه یاییله جق برشی قلاماشدی .

§

شهرک داخلی ؛ خارجی برچوق طولاشدم . مقصدم
 او بویوک حکمدارلرک ، بویوک عالمدرک ، بویوک عسکرلرک
 حاصل کلام قرطبه ده یتیشن او بیوک آدمارک مدفون
 بولندقلری محملری کشف ایدمک اولیاء الله کرامه ،
 علمای بنامه ، مجتهدین عظامه ، بوتون اسلام قاردهلرمزه
 وظیفه زیارتی ایفا ایتمک ایدی . بو آرزومه فائل اولمق
 قابل اولمدی . بنده جامع شریف ، یداندندن بالجلله مسلمین
 ومسلماته بوتون قلبمله بر فاتحه اتحاف ایدمک قرطبه دن
 آیرلدم .

بروکسدن

عربلرک الی الابد یوزینی آغارتاجق اولان بو آثار
 عمراندن بوکون قرطبه ده نه قلمش ؟

ایشته بو سؤالکه جوابی همان همان « هیچ »
 کله نفیندن عبارت اوله جق : بر ملیون نفوسه مقابل
 قرق بیک کشتی ؛ دنیالر دکر ثروت وسامانه قارشى
 فقر وسفالت ؛ مشهور عالم اولان باغلر ، بانچهلر
 خاکسار ویبابان اولش ؛ کوزللسکرینه طویولمایان عالی
 بنالر ، محتشم سرایلر هپ محو اولمش ، اثراری بیله
 قلاماش ، یالکیز « القصر » سراى والاسنک
 بر قسمی ، اوتوده بریده متروک بر قاچ دیوار ، برده
 قرطبه جامع شریفی قالمش .

قرطبه ده وارن بر مسلمانک ایلک وظیفه سی اوجامع
 مبارکی زیارت ایتمکدر . بنده اولیه یاپدم . قابم رنجیده
 کوزلرم سرشک آلوده اولدیغی حالده جامع شریفه
 داخل اولدم . الهی ! ندر اولطافت روح آشوب ،
 ندر او انجذاب وجد آورکه انسانی حائر ومبهوت ،
 صامت ومغموم براقیور !

حقیقه اومعبد مبارکده طویدیغ ، کوردیکم
 بویوکلسکک پیش احتشام وعظمتنده نه یابه جغمی
 شاشیردم . اطرافه باقدم ، بر قچ اختیار قاذینک
 قاتولیک آیینجه عبادت ایتدکارینی کورددم . درحال
 عقلم باشمه کلدی ؛ ماضیه ، ۱۱۴۰ سنه لک بر ماضی
 سعاده ارجاع نظرله جامع کبیرک رسمارینی بالذات ترتیب
 ایتمش اولان عبدالرحمن اولک . او حکمدار ملک
 خصلتک انشا آته نظارت ایچون محل بنایی هر کون
 زیارت ایتدیکنی دوشوندم ؛ یکریمی بش سنه صوکرده ده
 « هشام بن عبدالرحمن » مسجد اقصایه مشابیه کلامه سی
 اولان اوجامع کبیرک رسم کشادینی اجرا ایلدیکنی ،
 اوراده اندلسک هر طرفدن کله بیکلرجه خاقله برابر
 بر جمعه نمازینی ادا ایتدیکنی ، بالجلله حاضرונک ،
 او جوهرلی موحدلرک یکدل ویکزبان اوله رق وجد
 عظیم ایله « الله اکبر » دیدکارینی کوزمک اوکنه